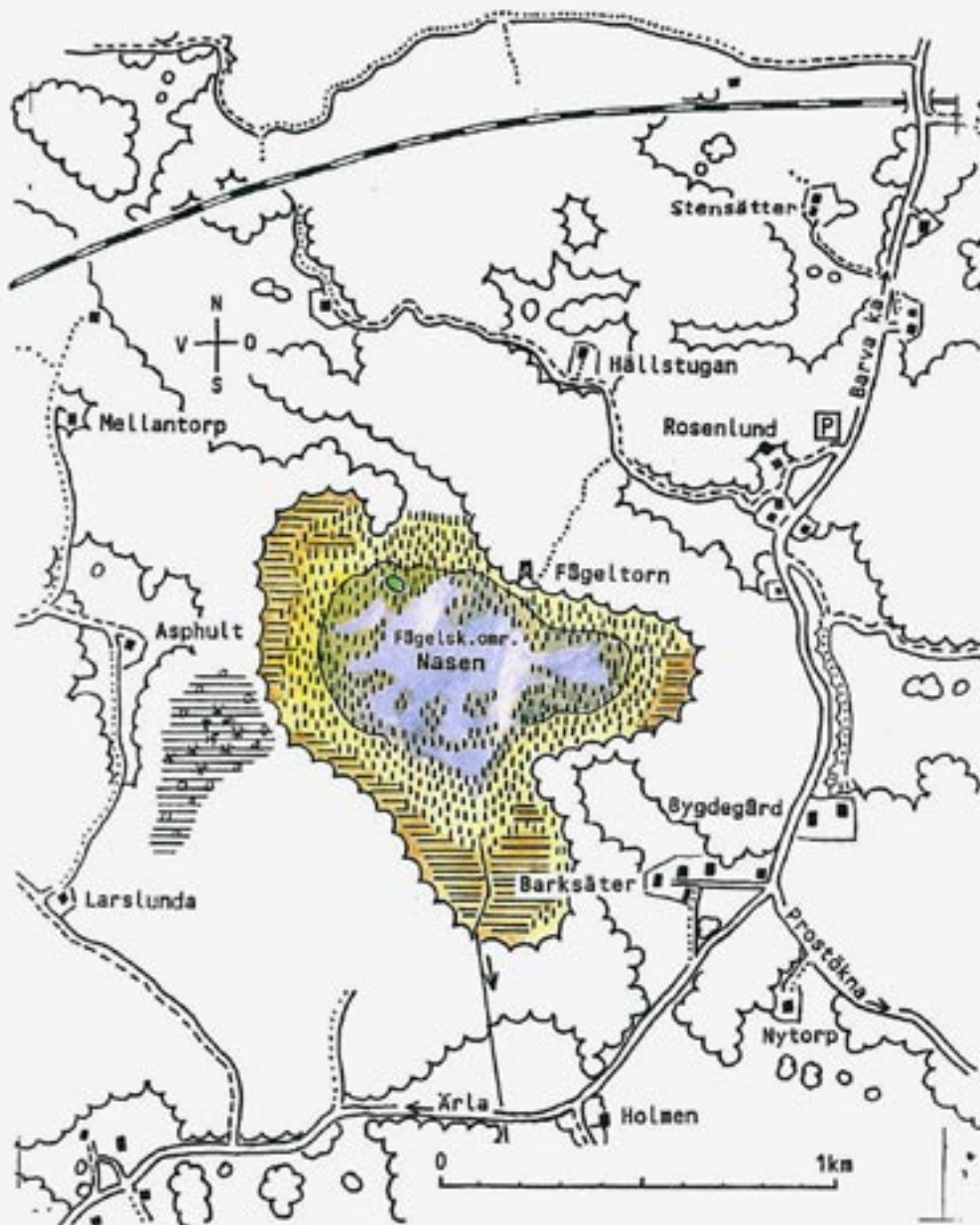

Projekt **NASEN**

Fågellivet i Nasen 1987 to m 1999

ORNITOLOGISKA KLUBBEN I ESKILSTUNA

Nasenprojektets syfte

är att undersöka hur förändringar av biotoperna i sjön och dess närhet påverkar fågellivet. Projektet omfattar sjön Nasen och dess närmaste omgivningar, definierat av ett område intill 1000 m från sjöns mittpunkt. (se karta på omstående sida).

Nasen – en sjö i förvandling.

På den topografiska kartan från 1868, reviderad 1903, ritas Nasen med en vattenspiegel nästan helt utan vassar. Genom landhöjningen och som en följd av utdikningar växer sjön sakta igen. I området mellan täta vassar och öppet vatten bildas successivt vass och gräsholmar och små laguner. Utmed sjöns tillflöden och utlopp växer buskar och alar som sakta vandrar in i sjön. I slutet av 1990 – talet är Nasen en mycket grund sjö, med ett vattendjup, som beroende av nederbörd mm, växlar mellan 30 – 50 cm. Botten täcks av ett djupt sedimentlager, bestående av förmultnande växtdelar.

Sjöns igenväxning fortsätter.

Den efterhand ökande vegetationen ger änder och andra sjöfåglar ett allt bättre skydd under deras häckning, rastning och ruggning. Fåglarna håller gärna till i och nära vassarna samt i de många laguner som finns.

Eftersom all inventering sker från fågeltornet försvåras räkningen i samma takt som sjön växer igen. Överblick och inventering skulle underlättas om båt användes, men den större noggrannhet detta skulle ge, får underordnas målet att inte störa fågellivet.

Särskilt störningskänslig är sångsvanen. Sjöns sångsvanar, som häckat här sedan 1987, har vant sig vid att det ofta finns människor i tornet och funnit att dessa inte utgör något hot mot dem. Om vi däremot skulle börja använda båt vid inventeringarna, riskeras störningarna bli så stora, att sångsvanens häckningar äventyras.

Även omgivningarna förändras.

Sjöns norra och östra sidor, som förr var öppna och betade områden, har i olika omgångar planterats med granskog. Även biotoperna i sjöns närhet genomgår således en betydande förändring som påverkar fågellivet.

Fågelskyddsområde.

Förbud mot jakt på fågel vid sjön Nasen i Eskilstuna kommun.

Länsstyrelsen i Södermanlands län meddelar med stöd av 1 § punkt 3 i Kungl kungörelsen den 26 mars 1965 (1965:57, ändrad senast 1969:114) förbud att bedriva jakt på fågel inom det område vid sjön Nasen i Eskilstuna kommun, som med beidragna linje markerats på en till detta beslut fogad karta i skala 1 : 10000.

Förbudet gäller hela året.

Artlista

Teckenförklaring:

Häckande	H
Troligen häckande	TH
Rastande	R

Tillägg:

Observerad viss årstid vå, so, hö vi
 Potentiell häckare (P)
 För arter med **fet** stil lämnas
 kompletterande information efter
 artlistan

Näringssök	N
Observerad	O

Frekvens:

Regelbundet	re
Oregelbundet	or
Tillfälligt	tf

Smådopping	or	R	(P)		Vigg	re	R		vå
Skäggdopping		H	fr o	m 1998	"	or	R		so hö
Svarthakedopping	or	O	(P)		Alfågel	tf	R		1990
Storskarv	tf	O		1998	Knipa	or	H		
Rördrom	tf	H		-92-98	"	re	R		
Ågretthäger	tf	R		1990	Salskrake	or	R		vå hö
Häger	re	N		vå so hö	Småskrake	tf	R		1999
Knölsvan	or	O	(P)		Storskrake	re	R		vå
M Sångsvan	tf	O		1992	"	or	R		hö
Sångsvan	re	H			Bivränk	re	H		
Sädgås	or	R		vå hö	Havsörn	or	O	fr o	m 1996 vå
Grågås	re	H	fr o	m 1994	Brun kärnhök	re	H		
Kanadagås	or	O	(P)	vå	Blå kärnhök	or	O		vå hö
Gravand	tf	O		1988	Duvhök	or	O	(P)	
Bläsand	re	R	(P)	vå hö	Sparvhök	or	O	(P)	
Snatterand	re	R		fr 1989	Ormvråk	re	H		
"		H		1992	Fjällvråk	or	O		vå hö
Kricka	re	R		vå hö	Kungsörn	tf	O		vi
"	re	H			Fiskgjuse	re	N	TH	
Gräsand	re	R		vå hö	Tornfalk	tf	O		
"	re	H			Stenfalk	tf	O		
Stjärtand	re	R		vå hö	Lärfalk	re	H		
Årta	re	R	(P)	vå	Pilgrimsfalk	tf	O		
"	or	R		hö	Järpe	tf	H		1987
Skedand	or	R	(P)	vå	Orre	re	O	TH	
"	re	R		hö	Fasan	or	O	(P)	
Brunand	re	R		vå hö	Vattenrall	re	H		
Bergand	tf	R		1992	Rörhöna	or	O		

Sothöna	re	H			Sädesärla	re	H		
Trana	re	H			Sidenssvans	or	O		vi
Ljungpipare	tf	O			Gärdsmyg	re	H		
Kustpipare	tf	O			Järnsparv	or	H		
Tofsvipa	or	H			Rödhake	re	H		
Småsnäppa	tf	R		hö	Näktergal	tf	O	(P)	
Mosnäppa	tf	O			Rödstjärt	or	O	(P)	
Kärnsnäppa	tf	R		hö	Buskskvätta	re	H		
Brushane	or	R		vå hö	Stenskvätta	tf	O	(P)	
Enkelbeckasin	re	O	TH		Koltrast	re	H		
Morkulla	re	H			Björktrast	re	H		
Myrspov	tf	O			Taltrast	re	H		
Storspov	or	R			Rödvingetrast	re	H		
Svartsnäppa	re	R		so hö	Dubbeltrast	re	H		
Rödbena	or	R		hö	Sävsångare	re	H		
Gluttsnäppa	re	R		hö	Rörsångare	re	H		
Skogssnäppa	re	O	TH		Trastsångare	or	O	TH	
Grönbenä	re	R			Härmsångare	tf	O	(P)	
Drillsnäppa	tf	O			Årtsångare	re	H		
Smaln simsnäppa	tf	O		1991	Törnsångare	re	H		
Skrattmå	re	O	H	1987-88	Trädgårdssångare	re	H		
Fiskmå	or	N			Svarthätta	re	H		
Silltrut	tf	O			Grönsångare	re	H		
Gråtrut	re	N			Gransångare	or	O		
Havstrut	tf	O			Lövsångare	re	H		
Skräntärna	tf	N			Kungsfågel	re	H		
Fisktärna	re	N			Grå flugsnappare	or	H		
Silvertärna	tf	O			M flugsnappare	tf	O		1992
Svarttärna	tf	O			Sv-v flugsnappare	re	H		
Skogsduva	re	H			Skäggmes	re	H		
Ringduva	re	H			Stjärtmes	re	H		
Gök	re	H			Entita	re	H		
Sparvuggla			TH		Talltita	re	H		
Kattuggla	re	H			Tofsmes	re	H		
Tornseglare	re	H			Svartmes	re	H		
Göktyta			TH		Blåmes	re	H		
Gröngöling	re	H			Talgoxe	re	H		
Spillkråka	re	H			Nötväcka	re	H		
St hackspett	re	H			Trädkrypare	re	H		
M hackspett	or	H			Törnskata	re	H		
Trädlärka	re	H	fr o	m 1994	Varfågel	or	N		vi
Sånglärka	re	H			Nötskrika	re	H		
Backsvala	re	N	TH		Skata	re	H		
Ladusvala	re	H			Nötkråka	re	N	TH	
Hussvala	re	N	TH		Kaja	re	H		
Trädpiplärka	re	H			Kråka	re	H		
Ångspiplärka	or	O	TH		Korp	re	H		
Gulärta	or	R		vå hö	Stare	re	H		

Gråsparv	re	H			Mindre korsnäbb	or	O	(P)	
Pilfink	re	H			Rosenfink	tf	O		1987
Bofink	re	H			Tallbit	tf	O		1991
Bergfink	re	R		vå hö	Domherre	re	H		
Grönfink	re	H			Stenknäck	or	O	(P)	
Grönsiska	re	H			Gulsparv	re	H		
Vinterhämping	tf	O		1992	Sävspurv	re	H		
Gråsiska	or	O		vi					

Rördrom

Före 1992 har endast två observationer rapporterats i Nasen, en vardera 1988 och 1991.

1992

Under april-juni rapporterades 29 obsar. Dessutom sågs flygande rördrommar vid tre tillfällen i juni. Det stora antalet obsar och fågelns beteende tyder på att den första kända häckningen i Nasen gjordes 1992.

1993

Åven 1993 tutade rördrommen flitigt under hela april, fram till 10 maj. Därefter upphörde obsarna och drommen bedömdes då ha lämnat sjön utan att häcka.

1994-1995

Endast fåtaliga ljudobsar.

1996-1997 och 1999

Inga obsar noterade.

1998

Många obsar i april och maj. Arten bedömdes häcka detta år.

Häger

Nasen är en viktig lokal för hägerns födosök. Den besöker sjön under sommar och förhöst för att fiska, ta grodor mm. Sedan tornets tillkomst, 1986, har det under år med låga eller "normala" vattenstånd setts 10-30 ex i sjön samtidigt.

Åren 1991,-93,-96 och -98 utgjorde markanta undantag från detta mönster. Dessa år var det ovanligt högt vattenstånd i sjön, vilket försvårade hägerns födoångst. De här åren observerades endast 1-3 hägrar i sjön samtidigt.

Slutsats:

Förekomsten av häger i Nasen har klart samband med sjöns vattenstånd.

Sångsvan

Sedan 1987 har ett sångsvanspar häckat i Nasen varje år med växlande framgång. Paret anländer normalt under månads-skiftet feb.-mars, ofta innan sjön är isfri. Det förekommer också andra sångsvanar i sjön, främst i samband med vår- och höstflyttningen.

En stor del av häckningstiden för sjöns par går därför åt till att aggressivt försvara sjön mot andra sångsvanar, knölsvanar och gäss

Häckningsresultatet för sjöns par har varierat enligt följande:

1987

5 pull obsades första gången den 11 juni. De fanns ej kvar efter 18 juni. Vädret var under denna tid mycket kallt, regnigt och blåsigt. Sannolikt omkom hela kullen av födobrist.

1988

4 juni sågs 3 pull, som alla blev flygga.

1990

Lyckad häckning 4 pull, varav 3 blev flygga.

1989,-91,-92,-93 och 1996.

Häckningarna misslyckades, inga ungar.

1994 och 1995 fick paret ut två ungar pr år.

1997 fick paret en unge.

1998 4 ungar

1999 5 ungar som dock samtliga försvann efter två veckor.

Parets reproduktion under dessa 13 år, 26 ungar varav 14 blev flygga, får anses vara mycket tillfredsställande.

Sjöns par lämnar vanligen Nasen i samband med isläggnen i okt- nov.

Snatteband

Snattebanden är en ny art för Nasen. Den rapporterades första gången 1989, då 1-2 ex sågs vid 4 tillfällen: en gång i maj och tre ggr under aug-sept.

1990

Ett par sågs vid 13 tillfällen under apr-juni. Ingen häckning konstaterad.

1991

Apr-maj sågs ett par i sjön. Ingen häckning 1992

Snattebanden häckade för första gången i Nasen. En hona med 10 ungar vilka bedömdes vara ca 2 veckor sågs 30 maj. Kullen sågs på nytt 14 och 19 juni, nu med 9 ca halvstora ungar.

Parobsar under häckningstid gjordes åren 1993,-95,-96 och 99. Inga häckningar.

(Snatterand forts)

1994,-97 och -98: endast höstobsar

Kricka

Näst gräsanden är krickan den vanligaste andfågeln i Nasen. Under vårflyttningen i april ses årligen flockar om 40-90 ex. Efter häckningstiden samlas flockar, som i aug och sept kan uppgå till 100-200ex
1990,-91och-92:

Bra år för krickan; antalet ungar dessa år 10-20ex pr år.

1993,-94,-95 och -98 endast en kull/år.

1996,-97och-99 inga kullar men flera par sedda under häckningstiden.

Under häckningen vistas krickorna med förkärlek i sjöns små laguner. Medan ungarna är små lämnar krickorna ogärna de skyddande lagunerna, vilket tillsammans med vassens varje år ökande utbredning försvårar räkningen av antalet kullar och ungar. Trots detta har obsar kunnat göras som tyder på att det årligen häckar fler än ett par i Nasen.

Gräsand

Gräsanden är Nasens vanligaste andfågel. Förutom de häckande fåglarna kommer andra sjöars ånder till Nasen för att söka skydd och föda under och efter ruggningen. Gräsänderna har under åren 1987,-89,-90och -91 fått fram i genomsnitt 50-75 ungar per år.

1988 och 1992 var avsevärt bättre med 100 resp 115 ungar.

1993 hade gräsänderna ett mycket dåligt år. Endast 24 ungar.

Även åren 1994-99 var antalet ungar lågt, endast mellan 20-40 ex per år.

Det kan befäras att den stora nedgången för gräsanden vissa år har samband med minkens härjningar i sjön.

1998 hade dock gräsänderna ett extremt bra häckningsår med 129 ungar i 17 kullar -det högsta antalet under de 13 år inventeringen pågått.

Bivråk

Bivråken uppträder regelbundet vid Nasen. Varje år görs många obsar under häckningstid. Av obsboken framgår att många observatörer kunnat glädja sig över bivråkens vackra spelflykt.

Den anländer till Nasen i mitten eller slutet av maj och ses därefter hela sommaren till augusti, något år så sent som 10/9.

Även om juvenila fåglar inte rapporterats varje år under perioden 1987-1999, tyder iakttagelser under sista juliveckan och under aug på att 1-2 par häckar i Nasens omgivning. Bebodda bon har bl a påträffats i den lövskogsblandade barrskogen SV om Nasen. Tyvärr avverkades detta skogsparti 1992.

1996 häckade bivråken i tornskogen ca 100 m N om tornet, där två ungar blev flygga.

Brun kärrhök

Brun kärrhök är Nasens dominerande rovfågel, med ett par häckande åren 1987-1996 och 1-2 par 1997-99.

Paret anländer i början av april och stannar normalt till mitten av sept. Vanligen observeras bobyggande redan några dagar efter parets ankomst.

Häckningsresultat för sjöns par 1987-1999: Mellan 1987 och 1996 häckade ett par som fick fram 1-4 ungar årligen med undantag för 1987 och 1992 då inga ungar sågs.

Fr o m 1996 rapporterades delvis förändrade dräkter på kärrhökarna. Detta kan tillsammans med byte av boplatser betyda att sjön fått helt eller delvis nya par. Åren 1997-99 häckade 1-2 par som fick fram 3 ungar 1997 och 1 unge vardera åren 1998 och 1999.

Reproduktionen för sjöns kärrhök har varit tillfredsställande. Under de 13 år projektet pågått har 29 ungar blivit flygga. Denna häckningsframgång har sannolikt skett på bekostnad av sjöns sothöns.

Havsörn

Före år 1993 finns inga noteringar i tornets obsbok om sedda havsörnar.

Åren 1993-98 sågs havsörnen endast vid enstaka tillfällen per år. Därefter har den succesivt ökat sina besök vid sjön.

Åren 1999 och 2000 har den setts besöka sjön 5-6 ggr per år, främst under våren.

Vid örnens besök har den setts jaga gäss och hägrar. Örnen förorsakar varje gång stora uppflog av änder och andra fåglar som alla flyr undan in i vassar och laguner. Några rapporter om att örnen slagit byte finns inte i obsboken, men bevakning av sjön sker ju inte mer än högst 1-2 ggr per vecka. Örnens numera täta besök vid sjön kan bero på att den trots allt ibland lyckas med sin jakt.

Att Nasen skattas på en och annan fågel är naturligtvis beklagligt, men är sannolikt det pris vi får betala för att få se denna ståtliga rovfågel vid vår fina fågelsjö i Bäva.

Lärkfalk

Lärkfalken häckar i Nasens närhet och luft- rummet över sjön är viktigt för denna falks näringssök. Det är främst trollsländor som lärkfalken fångar och äter.

I fågeltornets obsbok finns för åren -87-99 259 noteringar om lärkfalk, dvs i snitt 20 obsar per år.

Lärkfalken anländer vanligen i mitten av maj och ses sedan till mitten/slutet av sept. Säkra indikationer på häckning (ungar obsade) finns för åren 1991,-92,-93,-95,-97,-98 och 99.

Även åren 1987-90 samt åren 1994 och -96 har såväl antalet obsar som fåglarnas uppträdande varit sådant att lärkfalken bedöms ha häckat i sjöns närhet även dessa år trots att inga ungar rapporterats.

Sothöna

År	kullar	ungar	därav flygga
87-93	39	134	19
1994	7	>12	?
1995	7	>28	?
1996	10	33	-
1997	15	90	90
1998	6	22	6
1999	7	20	8
s:a	91	339	123

Häckningsresultatet mätt i antalet producerade ungar är gott. Men som synes har endast 123 ungar av 339 blivit flygga, vilket är otillfredsställande för artens bestånd. Problemet för sothönsen är det starka predationstrycket som arten utsätts för främst från brun kärrhök.

Den stora häckningsframgången 1997 med 90 flygga sothönsungar, bedömer vi beror på att ungarna detta år hann bli större än vanligt och därigenom klarade sig bättre från den detta år sent häckande kärrhökens predation.

Den allt mer tillväxande vassen har succesivt minskat möjligheten att upptäcka kullarna och antalet pull i dessa, samt hur de sedan klarat överlevnaden.

Trana

Sedan fågeltornets tillkomst vid Nasen i aug 1986 har tranor årligen kunnat ses i sjöns närhet. När tornet invigdes, den 20 aug, saluterades detta av trumpetande tranor från Barksättersfälten.

1987-90 uppträdde tranor under häckningstid vid många tillfällen men någon häckning kunde inte konstateras.

Lyckad häckning förekom första gången 1991.

Då sågs en liten unge ligga på vassen framför "talludden" bevakad av en förälder.

Även 1992 sågs tranparet vid flera tillfällen försvara reviret mot artfränder. Ingen unge sågs dock.

1993-99 kunde tranornas boplats i vassen studeras. Lyckad häckn. med 1-2 ungar har konstaterats varje år denna period.

Skrattmåsar

I början av observationsperioden rastade vid tidpunkten för vårflyttning och kolonietablering ca 200 skrattmåsar i Nasen.

I mitten av maj 1988 sågs 242 ex i sjön.

22 maj hade en liten koloni etablerats.

65 ex obsades varav några på reden. Fram till 4 juni noterades bobyggande alt ruvande fåglar. Kolonin stördes bl a av kråkor och häckningen avbröts.

Efter det stora antalet vårrastande fåglar i början av perioden och häckn-försök 1988, fanns förhoppningen om att skrattmåsar skulle etablera koloni i Nasen, vilket inte infriades. I stället minskade antalet år efter år, en förändring som följde den allmänna populationsnedgången för hela landet.

1996 lyckades skrattmåsen med begränsad häckning. 6 skrattmåsar låg då på reden men endast 3 ungar kläcktes.

Detta är den enda kända lyckade häckningen i Nasen under hela perioden 1986-1999!

Efter häckningstiden har skrattmåsar, såväl adulta som juvenila, varje år besökt sjön för näringssök. Dessa har bedömts härröra från skrattmåskolonier i Söderfjärden.

Mindre hackspett

1987

I samband med projekt för mindre hackspett observerades två par vid Nasen.

Bofynd med ungar gjordes SV om sjön.

1988-89

Även dessa år gjordes observationer som tyder på att två revir fanns i området.

1990-92 gjordes enstaka observationer under häckningstid.

1993-99

I skogen norr om fågeltornet finns numera många nedfallna och döda träd samt ganska gott om hassel. Tornskogen utgör därför en passande biotop för mindre hackspett. Under senare hälften av 1990-talet har den varit aktiv i området. Båda könen har obser-

verats och såväl trumningar som rop har hörts under häckningstid. Någon häckning har dock inte påträffats, men det kan bero på att systematisk letning efter bohål inte förekommit.

Skäggmes

Skäggmesen är exempel på en art som invandrat till Nasen sedan bevakningen av sjön kom igång på allvar 1987.

Under sin expansion norrut från sydligare delar av Sverige, uppträdde arten för första gången i Nasen 1988, dock endast med två enstaka observationer.

Fr o m 1990 kan arten anses väletablerad. Sedan skäggmesen etablerade sig i Nasen var några vintrar ovanligt milda vilket gynnat artens tillväxt.

1992 och -93 bedömdes skäggmesen vara Nasens individrikaste fågelart.

Under den för skäggmesen ogynnsamma vintern -93/94 i kombination med dålig frötillgång i vassen kraschade skäggmesbeståndet i Nasen. Endast ett fåtal obsar under senhösten 1994 och under hela 1995.

1996-99.

År 1996 började skäggmesen på nytt bygga upp en population. Reproduktionen är god, men det torde dröja flera år med milda vintrar och god vassfrötillgång, innan stammen på nytt kommer upp i nivå med åren 1992-93.

Utgångsläge för framtida uppföljning

Som utgångsläge för framtida uppföljning av fågellivet i området och orsaker till förändringar av detta, har följande faktorer inventerats och dokumenterats.

Resultaten redovisas i bilagor som förvaras i pärmar i OKE:s arkiv.

Biotopförhållanden

I samband med projekt munder hackspett 1987, biotopinventerades området i sjöns närhet.

Under 1993 har dessa biotoper dessutom dokumenterats med 90 fotografier, tagna från bestämda, på kartan utmärkta platser.

Sjöns igenvävningsgrad har dokumenterats genom flygfotografier tagna 1986 och 1994

Resultat av biotopinventering 1987 och foton av biotoper 1993 samt flygfoton 1986 och 1994 förvaras i pärm Nasen 1.

Artförteckning fåglar

Artförteckningen baseras dels på en intensivbevakning av Nasen 1992. Vid den då schema-lagda bevakningen som pågick under perioden april-okt. besöktes sjön tre ggr per vecka.

50 OKE:are deltog i detta arbete.

Artlistan baseras dels också på de observationer som aktiva OKE:are noterat i fågeltornets obsbok åren 1987- tom 1999.

Alla observationer har sedan behandlats art för art i kronologisk ordning av OKE:s veterarer och Nasengruppen. Artlistan omfattar 159 arter, varav 84 bedöms häcka i området.

Samtliga observationsuppgifter förvaras i pärmarna Nasen 2, 3 och 4.

Projektrapport etapp 1

Sammanställning av artlista och projektrapport har för etapp 1, 1987-tom 1992 gjorts av: Bengt Andersson, Råby, Hans och Mikael Bergström, Bertil Disman, Lars och Fredrik Eriksson, Björn Fors, Bo Gustavsson, Bengt Hultgren, Bo Johansson, Sverker Jönsson, Ilva Hansson, Lennart Karlsson, Råby, samt Brita och Gösta Nilsson.

Projektrapport etapp 2

Bearbetning och sammanställning av artlista 1993- tom 1999 har utförts av: Ilva Hansson, Gurli Hellkvist, Kerstin Ekedahl, Barbro Hedström samt Brita och Gösta Nilsson

Inventering av Nasens födoutbud för sjöfåglar

Denna inventering har, som en del i ett större projekt, utförts av institutet för viltforskning vid Umeå universitet, under ledning av forskaren Johan Elmberg.

Institutets fältarbete i det större sammanhanget påbörjades 1990 med undersökning av 40 sjöar, belägna i nordöstra Skåne, i Västerbotten samt i

Tavastehus och Karelen i Finland. 1991 studerades 10 sjöar i Sörmland, bland dem Nasen.

Forskarnas utgångspunkt är att sjöfågelsamhällets sammansättning struktureras av det födoutbud som finns i respektive sjö, men också av växtligheten i sjön. Växtligheten erbjuder skydd för änderna och deras ungar, men i regel också bättre tillgång på smådjur.

Tillvägagångssätt:

Under perioden april-juni 1991, besökte forskarna Nasen under fyra perioder med ungefär tre veckors mellanrum. Under varje period fanns fällor i vattnet för att fånga smådjur. (Vattenskalbaggar, vattengräsgor, mygglarver, sländlarver, iglar etc.)

Redovisning:

Institutet för viltforskning har genom Johan Elmberg ställt inventeringsresultaten för Nasen till OKE:s förfogande.

Förvaras i projektpärm Nasen 0

Ur forskarnas kommentarer:

Beträffande växtligheten:

"Nasen har det högsta positiva värdet bland de vid viss tidpunkt 1990 undersökta sjöarna. Nasen hade den mest komplexa växtligheten av alla de i projektet undersökta sjöarna."

Beträffande födoutbudets nivå:

"Antalet smådjur per fälla ligger klart högt och detta är antagligen vad som gör Nasen till en god fågelsjö. Av de hittills 40 undersökta svenska och finska sjöarna kommer Nasen som trea, en god indikation på att sjön är mycket produktiv vad gäller andfågelföda."

Framtida uppföljning av projektet

Uppföljning av institutets undersökning.

Johan Elmberg i brev: "Allt det vi gjort är lätt att upprepa om man vill bedöma utvecklingen mellan olika år. Men vissa undersökningar kräver tillgång till de specialfällor vi använt, vilka vi i framtiden kan låna ut till er. För att jämförelsen skall bli korrekt krävs att ni gör exakt lika som vi gjort".

Genom de inventeringar och dokumentationer som finns för områdets biotoper, fåglarna och sjöns födoutbud, finns bra underlag för framtida uppföljning av projekt Nasen. Projektgruppen anser att undersökningen bör upprepas och förändringar utvärderas med ca 10 års intervaller.